

Plastjakten Hordaland

Foto: Naturvernforbundet Hordaland.

Vårt arbeid med plast i 2024. I 2024 har vi hatt ryddeaktivitet i store deler av Hordaland sammen med mange flotte samarbeidspartnere. Gode, plastreducerende historier ble formidlet gjennom NaturVest-podden, og vi har satt dagsorden i mediene. Slik har vi nådd ut til innbyggere, kommuner og næringsliv i regionen med budskapet om redusert plastforbruk og forsøpling.

Rydding med Austevoll videregående skole. Foto: Naturvernforbundet Hordaland

Holdningsskapende rydding

I 2024 ble det arranger 14 ryddeaksjoner i regi av Naturvernforbundet Hordaland. Der deltok det 273 ivrige frivillige, det ble ryddet 708 kg plastforsøpling, og vi dekket en strandlinje på om lag 8108 m. Til sammen blir det 375 timer med rydding på dugnad (frivilligtimer)! Med oss på laget hadde vi mange flotte samarbeidspartnere; lokallag, Plastic Whale Heritage-nettverket i Bergen, Studentenes

Ryddeaksjon-samarbeidet og mange flere!

I tillegg har vi vært medarrangør på 5 større aksjonsdager med Friluftsrådet (BOF), 3 videregående skoler, UiB sitt plastnettverk, og Framtidshavet. Her fikk vi i felleskap med oss hele 1.325 deltakere ut i Vestlandsnaturen og ryddet minst 5.300 kg plastavfall og 24.819 meter strand (Sotra VGS sin plastaksjon kommer i

tillegg). Hele 2.550 frivilligtimer ble det fra denne delen av ryddeinnsatsen!

Mobilisering til de store felles aksjonene; vårryddedagen, strandryddeuken, og Rein Hardangerfjord har også i år vært en stor del av arbeidet vårt med holdningsskapende rydding.

Ryddeaksjon under Naturvernhelgen i Jondal. I samarbeid med Naturvernforbundet Hardanger ryddet vi langs den nydelige rullesteinstranden i Tryglavik. Foto: Naturvernforbundet Hordaland

I anledning Strandryddeuken og Rein Hardangerfjord ble det ryddet på Nautøya med lokallaget og Miljøagentene på Stord. Foto: Naturvernforbundet Hordaland

Under rydding på «Plastøya» Lisle Lyngøyna fant vi skall fra vårfluelarve laget med plastpartikler. Foto: Ole M. Kvamme for UiB

Det nye lokallaget vårt i Øygarden var med og arrangerte sin første vårryddedag! Foto: Naturvernforbundet Øygarden

Kunnskapsdeling

Vi har sendt ut 2.908 e-poster fordelt på om lag 270 abonnenter i utsending av 11 utgaver av vårt Plastnyhetsbrev. Vi har rettet fokus mot plastrydding og de store ryddedugnadene, og det som rører seg på plast.

I samarbeidskampanjen Studentenes Ryddeaksjon publiserte vi 5 reels med totalt 14.133 visninger.

Vi har videreutviklet NaturVest-podden. Syv episoder om små og store initiativer for å forebygge plastforurensning og redusere dagens plastforbruk ligger ute for å inspirere til handling. Episodene har 332 avspillinger samlet, og podkasten har 63 følgere på Spotify. Dette er vi stolte og glade over å ha fått til! Alle podkasteepisodene har følge av en dybdeartikkel på nettsiden vår. Det ble publisert 8 dybdeartikler i 2024.

Plast- og giftfri materiellet er tilgjengeliggjort på nettsiden sammen med skjema for å melde interesse for gratis oppfølging fra oss.

Vi holdt 5 foredrag for til sammen 1453 VGS-elever, lærere og frivillige. Vi har deltatt med kunnskap til NIVA sitt forskningsprosjekt PROLAND, arrangert nettverksdag om rydding i sårbar natur for 25 deltakere under Hold Norge Rent-konferansen, og hatt med oss 17 personer, deriblant mange internasjonale forskere for å se på isoporutslipp i Geitvika.

Motivasjonsforedrag av Naturvernforbundet og Miljøvernforbundet før Sotra VGS sin plastaksjon ble sparket i gang. Foto: Beate Fossen Nordborg for Sotra VGS

I NaturVest-podden har vi lært mer om oppsamling av plast og miljøgifter ved vask av skipsskrog, og fått nøstet opp i alle de forskjellige typene av «bioplast». For å nevne noe. Foto: Marte Ulltveit-Moe. Foto over: T.v: Rune Rolvsjord / NORCE. T.h: Naturvernforbundet Hordaland.

Påvirkningsarbeid

Vi har fått rettet et spesielt søkelys mot plastforurensning fra bedrifter, og kommunenes planer for plast i året som har gått. Medieoppmerksomhet i lokalaviser har forsterket vår oppfordring til kommunene om å ta plasten inn i planverket og iverksette tiltak. Vi har fulgt opp en forurensningssak med isopor i Øygarden, og en med deponering av plastrør på Askøy. Med press fra en samlet grasrot i miljøbevegelsen og media har selskaper måtte legge seg flate og rydde opp, og myndigheter har måttet ta sitt oppdrag på alvor.

Sammen med media og en samlet miljøbevegelse måtte selskapet Sundolitt ut å se på skadene de har forårsaket og redegjøre for planlagt opprydning. Foto: Naturvernforbundet Hordaland

Medieoppslag

Dårlig midlertidig løsning: – Det lukter boss (ByMag, 21.03.2024)

– Isopor i naturen er noko svineri (Vestnytt, 16.04.2024)

Skal ha vore klar over utslepp i fleire år – no må bedrifta rette opp (Vestnytt Pluss, 27.05.24)

UiB ryddet "plastøya" Lisle Lyngøy (Universitetet i Bergen, 13.09.2024)

Samla 2.000 kilo avfall på ein dag (Os & Fusaposten, 17.09.2024)

Inviterer til strandrydding i helga (Marsteinen, 19.09.2024)

Ryddu kysten for fleire hundre kilo med søppel (Marsteinen, 26.09.2024)

Etterspør plan for plast (Grenda, 10.10.2024)

Etterlyste kommunal plaststrategi – fekk svar (Kvinnheringen Pluss, 12.12.2024)

Nå mener bedriften at de har løst isopor-problemet (Vestnytt, 20.12. 2024)

UiB Plastic Cleanup Campaign 2024: "Plastic Island" (United Nations Academic Impact)

Samarbeid og nettverk

I Hordaland har vi et uvurderlig ryddesamarbeid gjennom blant annet Plastic Whale Heritage-nettverket som gjør at vi når flere og får gjort mer.

Vi har i 2024 hatt ekstra fokus på å bistå lokallagene med logistikk og utgifter til ryddeaksjoner. Slik får frivilligheten bruke mer tid på praktisk arbeid, og mindre på å administrere.

I tillegg til arrangørene Sammen Bergen og Bærekraftspilotene UiB, fikk vi med oss UN Students Bergen og Studentparlamentet UiB i årets «Studentenes ryddeaksjon»-kampanje.

Hold Norge Rent-konferansen fant sted i Bergen, og vi satt både i programkomiteen og sto for innhold på nettverksdagen. Vi har vært til stede under digitale møter i Forum Landbruksplast, og i Naturvernforbundets Plastnettverk har vi hatt månedlig digital kunnskapsutveksling.

Studentenes ryddeaksjon.
Foto: Bærekraftspilotene.

Vi takket for maten og innsatsen foran en fullsatt sal av Norges plastyddere under årets Hold Norge Rent-konferanse. Foto: Marte Haave.

Evaluering

Vi tar med oss noen læringspunkter i arbeidet med plasten. Med podkasten har vi virkelig fått fart på det forebyggende arbeidet. Det er en smal podkast, men vi har troen på at den vil kunne bringe verdifulle erfaringer og ideer til dem som skal ta avgjørelsene og gjøre innsparingene på plast. For andre er håpet at historiene skal gi håp og inspirasjon i møte med plastproblematikken som ofte føles håpløs.

Vi er veldig godt fornøyd med ryddeåret i sin helhet, men oppmøtet på ryddeaksjonen vi arrangerte i Austevoll var lavere enn forventet. Selv med mye lokal oppmerksomhet rundt aksjonen i lokalavisen og i Facebook-grupper lyktes vi ikke i å mobilisere lokalt i den graden vi ønsket.

Den frivillige ryddingen trengs fortsatt. Vi har lagt ressurser i å samarbeide tettere med lokallagene, heller enn å bygge opp frivillig strandryddegruppe i Bergensområdet. Ved å gi råd og støtte til frivilligheten som allerede er organisert, får vi effektivt mer handling for plastsaken i hele fylket. Vi ønsker oss egentlig en Bergensbasert ryddegruppe, da dette er noe som innimellom blir etterspurt. Det har ikke blitt opprettet fordi alle frivillige vi har vært i kontakt med ønsker å bli med i et ryddemiljø, men ikke nødvendigvis å organisere noe selv.

Oppslutningen rundt gratis oppfølging fra oss i Plast- og

Foto: Ole M. Kvamme / UIB

giftfri barnehage-tematikken har ikke vært som ønsket. Dette er trolig grunnet lav bemanning i barnehagene. Vi jobber kontinuerlig med å gjøre stoffet kjent og tilgjengelig slik at det er der når ressurspersoner i barnehage ønsker hjelp. Vi fortsetter å understreke for politikerne at personalressurser, enten det er i barnehage eller på sykehus, er avgjørende for å kunne ta tak i internt plastforbruk.

Medietrykket vi har fått til i 2024 viser at plast er mer aktuelt enn noen gang, og at arbeidet vårt fortsatt trengs.

Takk!

Vi vil takke Handelens Miljøfond, Grieg Foundation, Vestland Fylkeskommune, og Miljødirektoratet via Norges Naturvernforbund for støtten som gjorde prosjektarbeidet mulig.

Innsamlet boss i solnedgang, fra ryddeaksjon på Stord. Foto: Naturvernforbundet Hordaland